

Evaluering af

”Møgelkær-modellen”

Udført af

Peter Koudahl

Danmarks Pædagogiske Universitetskole

1. Indledning	2
2. Gennemførelse af evalueringen	5
3. Bortfald	6
4. Usikkerhed	6
5. Respondenterne	7
6. De indsattes uddannelsesniveau	8
7. Uddannelsesaktiviteternes omfang	9
8. De indsattes begrundelser for ikke at uddanne sig under afsoning	11
9. Vejledning	12
10. Ønsker om uddannelse under afsoning	12
11. De indsattes motiver for at uddanne sig under afsoning	13
12. De indsattes vurdering af aktuelle uddannelses tilbud	15
13. Problemer i forhold til at tage uddannelse under afsoning	17
14. Forskellige måder at lære på	17
15. Opsamling	19
16. Litteratur	20
Bilag 1. Spørgeskema	21
Bilag 2. Resultat af faktoranalyse	21

1. Indledning

Dette er en evaluering af resultaterne af den såkaldte Møgelkær-model¹, der i al væsentlighed går ud på at udvikle en model, så fængslerne kan åbne sig for erhvervsskoler uden for murene, og at erhvervsskolerne kan åbne sig mod de indsatte i fængslerne. Formålet er at sikre de indsatte mulighed for at deltage i erhvervsrettede uddannelsesaktiviteter fra den første dag af deres afsoning. Historien bag VOKS er i korte træk som følger:

I 2005 udarbejdede de ansatte på det åbne statsfængsel Møgelkær en række principper og visioner for, hvordan det kunne gøres muligt etablere mere erhvervsrettet uddannelse for de indsatte, mens de afsoner. Den oprindelige ambition gik ud på, at skabe muligheder for, at de indsatte kunne tage et grundforløb eller dele heraf på en erhvervsuddannelse, mens de afsoner. En anstødssten var det forhold, at indtil Møgelkær-modellen blev sat i gang, kunne de indsatte først begynde erhvervsuddannelse, når de kunne bevilliges frigang til deltagelse i uddannelse uden for murene, hvilket typisk vil sige i de sidste 1/3 af afsoningsperioden. På Møgelkær ville man kunne tilbyde erhvervsrettet uddannelse fra første afsoningsdag. Et yderligere argument findes i rapporten "Indsatte i danske fængsler. Uddannelse og uddannelsesønsker" (Koudahl 2007), hvoraf det fremgår at hver tredje indsatte, der ikke tager uddannelse under afsoning, angiver at de godt kunne tænke sig at gå i gang med en erhvervsuddannelse. Blandt de yngste indsatte på 18 til 25 år er det 40%, der ønsker erhvervsuddannelse som mulighed.

I 2006 blev der på Møgelkær udarbejdet et forslag, der involverede alle fængslets faggrupper for at styrke vejledning, undervisnings og kompetenceafklaring af de indsatte med henblik på at kunne tilbyde dem erhvervsuddannelse.

Den grundlæggende vision var, at skabe et vejlednings- og kompetencesystem for indsatte i tæt samarbejde med den lokale erhvervsskole.

Udgangspunkterne var:

- At uddannelse, forbedring af kompetencer og netværk giver et bedre grundlag for den indsatte for at etablere et reelt civilt liv med tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed undgå tilbagefald til kriminalitet, når afsoningen er afsluttet.
- At en afsoningsperiode er et godt tidspunkt til at få skabt en solid start på en kompetenceforbedrende aktivitet, blandt andet fordi personalet kan støtte den indsatte i at passe uddannelsen.

---

¹ Direktoratet for Kriminalforsorgen har besluttet, at der skal arbejdes på at udbrede modellen på flere fængsler, og i den anledning har Møgelkær-modellen skiftet navn til VOKS.

- At uddannelsesindsatsen altid skal baseres på en grundig kompetenceafklaring med udgangspunkt i vejledning og så vidt muligt skal den tilpasses den enkeltes ønsker og økonomi, familiemæssige behov og muligheder.

Midt i maj 2006 blev Erhvervsskolen Hansenberg (det daværende CEU Kolding) involveret i projektet, og der blev indgået et samarbejde mellem Møgelkær og Hansenberg om at tilbyde de indsatte erhvervsuddannelse.

I januar 2007 blev projektet formelt sat i gang. Konkret blev Møgelkærs værkstedsfaciliteter og de arbejdsopgaver, der udføres der, vurderet i forhold til, hvorvidt de kunne godskrives som dele af et grundforløb på en erhvervsuddannelse. Det viste sig, at store dele af grundforløbsundervisningen kan afvikles på fængslets værksteder og på fængslets øvrige arbejdspladser, og at værk mestrene kan fungere som lærere. De dele af grundforløbsundervisningen, der ikke kan afvikles på i fængslet, kan de indsatte afvikle under ledsaget udgang på Hansenberg.

Vejledningsindsatsen på Møgelkær blev styrket, blandt andet gennem ansættelse af en vejleder på fuld tid. Det har betydet, at alle indsatte kommer til at tale med en vejleder senest den anden dag, der er i fængsel, med henblik på at afklare uddannelsesbehov og/eller arbejdspladsplacering. Den øgede vejledningsindsats og realkompetencevurderingen af de indsatte har blandt andet resulteret i en opmærksomhed på det forhold, at nogle indsatte har gennemgået en række erhvervsrettede kurser, har haft forskellige jobs, der tilsammen kvalificerer dem i forhold til en erhvervsuddannelses grundforløb. For disse indsatte er tidshorizonten i forhold til at gennemføre et grundforløb derfor blevet reduceret betydeligt.

Med henblik på at skaffe arbejde til de indsatte efter endt afsoning, blev projektet High:Five involveret, hvilket indtil videre har skaffet 12 indsatte i varig beskæftigelse i en virksomhed efter løsladelse.

Vejledningsindsatsen har desuden medført en øget opmærksomhed på de indsattes individuelle uddannelsesbehov, hvilket har resulteret i, at hvor gennemførelse af erhvervsuddannelsens grundforløb oprindeligt var hovedmålet, er dette bredt ud til at omfatte mulige erhvervskvalificerende kurser og uddannelser, eksempelvis stort kørekort, stilladskursus mv.

Ved tidspunktet for denne evaluering gennemførelse, ca. 1 år efter igangsættelse af forsøget, er der afholdt mere end 500 vejledningssamtaler, der er opstået venteliste til fængselsskolens undervisningstilbud og mere end 100 indsatte har deltaget i undervisningen. Resultatlisten, hvad angår udstedelse af beviser, ser således ud:

17 reelle grundforløb
23 §26 miljøkurser
7 brandbekæmpelseskurser
14 førstehjælpskurser
34 motorsavskurser
10 stilladskurser
26 truckcertifikater
3 store kørekort
3 svejsekurser
5 matematik
5 Muldvarpebekæmpelse

I alt 149 kursusbeviser

2. Gennemførelse af evalueringen

Denne evaluering er gennemført i perioden 14. til 17. januar 2008. Der er anvendt et spørgeskema (bilag 1), der er uddelt til samtlige indsatte i den nævnte periode i Statsfængslet Møgelkær. I alt 155 indsatte har fået skemaet udleveret. 126 skemaer er kommet retur. Heraf vurderes de 18 af forskellige årsager at være ubrugelige i evalueringen. Der indgår derfor 108 udfyldte skemaer i evalueringen, hvilket modsvarer en svarprocent på 69,7%.

Skemaet, der er på 6 sider består af 18 spørgsmål, hvoraf de 8 er opdelt i et antal underspørgsmål. De skal besvares ved afkrydsning (lukkede svarmuligheder). 3 steder har respondenterne mulighed for at skrive egne svar, hvilket kun hver 10. har benyttet sig af. Skemaet indledes med en introduktion til evalueringens formål, og respondenterne gøres desuden opmærksomme på, at de garanteres fuldstændig anonymitet i forbindelse med udfyldelsen af skemaerne, analyse og afrapportering af evalueringens resultater.

- Spørgsmål 1 til 5 handler om faktaoplysninger (køn, domslængde, resterende afsoningstid mv.)
- Spørgsmål 5 angår de indsattes uddannelsesbaggrund
- Spørgsmål 6 til 8 angår de indsattes uddannelsesaktiviteter under afsoning
- Spørgsmål 9, der alene skal besvares af indsatte, der ikke uddanner sig under afsoning, angår begrundelser for ikke at uddanne sig
- Spørgsmål 10 til 12 angår de indsattes vurdering af vejledningsindsatsen på Møgelkær
- Spørgsmål 13 til 14 skal alene besvares af indsatte, der ikke er i gang med en uddannelsesaktivitet under afsoning, angår eventuelle uddannelsesønsker
- Spørgsmål 15 til 18, der alene skal besvares af indsatte, der deltager i uddannelsesaktiviteter under afsoning, angår de indsattes begrundelser for at uddanne sig, deres vurdering af de tilbudte uddannelsesmuligheder og deres egen vurdering af, hvordan de lærer på den bedste måde.

Spørgeskemaet er udarbejdet med udgangspunkt i det skema, der blev anvendt i undersøgelsen af samtlige indsattes uddannelsesbaggrund og deres uddannelsesønsker, og som blev afrapporteret i Koudahl 2007. Der er foretaget en række tilpasninger og forkortelser af skemaet, blandt andet vedrørende vejledningsindsatsen, der forvaltes på en særlig måde på Møgelkær, således at skemaet kan fungerer i netop denne evaluering. Alligevel er det muligt at drage sammenligninger med resultaterne fra 2007 på en lang række punkter.

Skemaerne er uddelt og indsamlet af ansatte på Møgelkær, der også har kunnet bistå de indsatte med udfyldelsen ved eventuelle forståelsesproblemer og problemer med at læse skemaet mv.

3. Bortfald

Der er et samlet bortfald i undersøgelsen på ca. 30%. På baggrund af samtaler med nogle af de ansatte, der har været involveret i evalueringens gennemførelse og erfaringer fra den tidligere nævnte totalpopulationsundersøgelser (Koudahl 2007) kan bortfaldet tilskrives følgende årsager:

- En del fremmedsprogede indsatte har ikke svaret på skemaet, fordi skemaet ikke har været forståeligt. Det samme forhold gør sig gældende for en del dansksprogede indsatte med svære læseproblemer.
- En del indsatte med korte domme har ikke svaret på skemaet, fordi afsoningstiden er så kort, at de ikke er kommet i gang med uddannelse, fordi fængselsopholdet repræsenterer en afbrydelse i et uddannelsesforløb eller fordi de skal tilbage til deres job efter endt afsoning.
- Nogle indsatte med meget kort tid til løsladelse har ikke svaret på skemaet, fordi de ikke har kunnet se en egen interesse i at deltage.

Formuleringen af de enkelte spørgsmål har desuden været anledning til internt bortfald i undersøgelsen. Eksempelvis i forhold til spørgsmål 10 til 12, der angår vejledningsindsatsen. Ifølge de ansatte på Møgelkær kommer alle indsatte til vejledning senest 2 dage efter, de er ankommet. En del af de indsatte opfatter ikke samtalen som vejledning men som "arbejdspladsplacering". En del af disse indsatte har derfor formodentlig krydset "nej" til spørgsmålet om, de har været til vejledning.

4. Usikkerhed

Der kan konstateres en vis usikkerhed omkring resultaterne, hvilket især skyldes det relativt lille antal respondenter (N=108). Det betyder, at hver enkelt respondent repræsenterer næsten 1% af det samlede antal respondenter. I forhold til beregningerne vedrørende de indsatte, der er i gang med uddannelsesaktiviteter under afsoning, repræsenterer hver enkelt respondent mere end 2% af det samlede antal. På trods af denne statistiske usikkerhed må det vurderes, at det overordnede billede, som denne evaluering tegner, står til troende.

5. Respondenterne

83% af respondenterne er mænd og 17% er kvinder. Den relativt store andel af kvinder, der har deltaget i evalueringen, skyldes, at Møgelkær er et af de få fængsler, der specifikt modtager kvindelige indsatte. Til sammenligning er andelen af kvinder i Koudahl 2007 mindre end 4%.

53% af respondenterne angiver at have været i fængsel tidligere.

Længden af de indsattes domme fremgår af tabel 1. Til sammenligning angiver 3. kolonne resultatet fra Koudahl 2007.

Tabel 1. Domslængde (i procent) N=107

	Møgelkær 2008	Alle indsatte 2007*
Under 3 måneder	14	13
3 til 12 måneder	32	28
1 til 5 år	42	36
Mere end 5 år	12	23

*Se Koudahl 2007

Som det fremgår, har de indsatte i Møgelkær gennemgående lidt kortere domme end gennemsnittet af indsatte i samtlige danske fængsler.

Tabel 2 viser hvor stor den resterende afsoningstid er for de indsatte i Møgelkær. Til sammenligning angiver 3. kolonne resultatet fra Koudahl 2007.

Tabel 2. Resterende afsoningstid (i procent) N=107

	Møgelkær 2008	Alle indsatte 2007*
Under 3 måneder	42	13
3 til 12 måneder	36	28
1 til 5 år	21	36
Mere end 5 år	1	23

*Se Koudahl 2007

Det fremgår, at de indsatte i Møgelkær gennemsnitligt har noget kortere resterende afsoningstid i forhold til alle indsatte, hvilket kunne være en indikation på, at uddannelsesaktiviteten blandt de indsatte på Møgelkær er lavere end landsgennemsnittet, fordi indsatte med korte domme og indsatte med kort tid tilbage af afsoningen ikke deltager i undervisningsaktiviteter, i samme omfang som det

gælder for indsatte med domme på mellem 1 og 5 år og for indsatte med større resterende afsoningstid. Spørgsmålet vil blive undersøgt i næste afsnit.

6. De indsattes uddannelsesniveau

De indsatte er blevet spurgt om, hvilke uddannelser de har gennemført, også selvom de ikke har modtaget uddannelsesbevis. Baggrunden herfor er, at man under særlige omstændigheder kan blive lovformeligt udskrevet fra folkeskolen uden bevis for afgangsprøve, og samtidig være kvalificeret til at begynde eksempelvis en erhvervsuddannelse. Endvidere kan man have gennemført en erhvervsuddannelse uden at have modtaget et svendebrev, og dermed i praksis være i stand til at varetage et job på baggrund af den gennemførte uddannelse.

Tabel 3 angiver de indsattes uddannelsesniveau, som det har været muligt at påvise det ved denne evaluering.

Tabel 3. De indsattes uddannelsesniveau. (i procent). N=108

Nej, har ikke gennemført uddannelse	15
Folkeskole (1. til 9./10)	85
Studieforberedende (STX, HF, HTX, HHX)	17
Erhvervsuddannelse, grundforløb** (men ikke hovedforløb)	15
Erhvervsuddannelse, hovedforløb	27
Anden uddannelse*	17

*AMU-kurser, merkonomuddannelser, ikke godkendte uddannelser eksempelvis til terapeut olign. **Herunder de der har angivet at have taget EFG.

Resultatet viser, at de indsatte gennemsnitligt er kortere uddannet end den samlede befolkning. 15% angiver, at de ikke har gennemført uddannelse svarende til 9. klasse. 27% af de indsatte angiver at have gennemført en erhvervsuddannelse. Desuden angiver 15%, at de har gennemført et grundforløb til en erhvervsuddannelse. 17% har gennemført en studieforberedende ungdomsuddannelse (STX, HF, HTX eller HHX). En del indsatte angiver, at de har gennemført forskellige arbejdsmarkedsrettede kurser fx AMU-kurser. I forhold til denne evaluering ser det ud til at være vigtigt, at de forskellige kompetencer, de indsatte måtte have erhvervet sig i forskellige arbejds- og uddannelsesmæssige sammenhænge, kan være betydelige, og at de derfor kan være gode afsæt i en real-kompetencevurdering af den enkelte indsatte i forhold til meritering i (erhvervs)uddannelsessystemet.

7. Uddannelsesaktiviteternes omfang

Ifølge denne evaluering angiver 44% af de indsatte på Møgelkær at være i gang med uddannelse, skole eller kurser under afsoning. Hertil skal lægges et ikke nærmere specificeret antal indsatte, der er i gang med behandling eller programvirksomhed (Narko- eller alkoholafvænning, kognitive kurser eller anger management.). Til sammenligning angiver ca. 20% af samtlige indsatte, at de uddanner sig under afsoning (Koudahl 2007). Uddannelsesaktiviteterne fordeler sig som vist i tabel 4:

Tabel 4. Uddannelsesaktiviteternes fordeling (i procent) N=68

Aktivitet	Antal	Procentdel af de, der "uddanner" sig
Korte kurser	15	31
FVU – læsning	13	27
FVU – mat	11	23
EUD – grund	10	21
EUD – hoved	2	4
Anden uddannelse*	17	35

*Fx HF, Selvstudier af forskellig art, merkonomstudier, erhvervsrettet uddannelser mv.

Ifølge undersøgelsen deltager 48 indsatte i undervisningsaktiviteter under afsoning. Nogle indsatte deltager i mere end én uddannelsesaktivitet. Derfor er det samlede antal "uddannelsesdeltagelser" 68, som det fremgår af tabellen

Det er bemærkelsesværdigt, at 31% af de indsatte, der tager uddannelse under afsoning, angiver at deltage i "korte kurser". Den høje deltagelsesgrad tyder på, at netop korte kurser er et tilbud, der matcher de indsatte behov og måder at lære på.

Erfaringerne fra evalueringer af FVU undervisningen viser, at muligheden for ofte at kunne gå til prøve, er væsentlig for de indsatte motivation for at deltage. Undersøgelser på eksempelvis erhvervsuddannelserne viser, at elever, der er mere eller mindre uddannelsesfremmede, kan motiveres til deltagelse og at frafaldet blandt dem mindskes, hvis de hurtigt kan se konkrete resultater af deres arbejde eksempelvis i form af uddannelsesbeviser, at de stilles præcise opgaver med konkrete løsninger og at de får hurtig og præcis respons fra deres lærere (Shapiro mfl 2005). Det samme forhold gør sig formodentlig gældende for en relativ stor andel af de indsatte.

Det er desuden bemærkelsesværdigt, at 25% af de indsatte, der uddanner sig, er i gang med en erhvervsuddannelses grund- eller hovedforløb. Til sammenligning var der i 2007 i alt 67 ud af 2405 indsatte på alle danske fængsler og arresthuse, der var i gang med en erhvervsuddannelses grund- eller hovedforløb. På Møgelkær alene er der i 2008 altså ifølge denne undersøgelse 12 indsatte i

gang med erhvervsuddannelse. Heraf er de 7 i gang med en teknisk erhvervsuddannelse (håndværk) mens 5 er i gang med en merkantil erhvervsuddannelse (handel og kontor).

Tabel 5.1 og 5.2 viser fordelingen af uddannelsesaktiviteterne i forhold til de indsatte domslængde og i forhold til den resterende afsoningstid. Angivelserne gælder hvor mange procent af de indsatte med en bestemt domslængde, der uddanner sig

Tabel 5.1 Uddannelsesaktiviteternes omfang i forhold til domslængde (i procent) N=68

	Under 3 måneder	3 til 12 måneder	Mellem 1 og 5 år	Mere end 5 år
Andel af indsatte med denne domslængde, der uddanner sig	20	27	60	58
Andel med denne domslængde af samtlige indsatte, der uddanner sig	6	19	57	15

Ikke overraskende er det indsatte med domme på mere end 1 år, der oftest er i gang med uddannelse. Netop denne gruppe har en realistisk mulighed for at gå i gang og eventuelt afslutte forskellige uddannelsesaktiviteter inden løsladelsen. Indsatte med helt korte domme er de, der sjældnest benytter sig af uddannelsesmulighederne. For en del af disse indsatte gælder det, at de er i gang med uddannelse uden for murene eller at de har et arbejde, som de skal tilbage til efter endt afsoning.

Sammenlignes uddannelsesaktiviteterne med de indsatte resterende afsoningstid fremkommer tabel 5.2.

Tabel 5.2. Uddannelsesaktiviteternes omfang i forhold til resterende afsoningstid (i procent) N=68

	Under 3 måneder	3 til 12 måneder	Mellem 1 og 5 år	Mere end 5 år
Andel af indsatte med denne resterende afsoningstid, der uddanner sig	24	51	74	0
Andel med denne resterende afsoningstid af samtlige indsatte, der uddanner sig	23	42	35	0

Det ser ud som om, at uddannelsesaktiviteten daler, jo kortere afsoningstid de indsatte har tilbage. Tallene kan dække over det forhold, som også tabel 5.1 viste, at uddannelsesaktiviteten er størst for de indsatte, der har en dom på 1 år eller mere. Således er det kun hver 4. indsatte, der har mindre end 3 måneder tilbage, der uddanner sig, mens det til sammenligning er ca. halvdelen

henholdsvis 3 ud af 4, med en resterende afsoningstid på mellem 3 og 12 måneder henholdsvis 1 til 5 år der uddanner sig.

8. De indsattes begrundelser for ikke at uddanne sig under afsoning

De indsatte, der ikke uddanner sig under afsoning, er blevet spurgt om grunden til, at de ikke uddanner sig. De har haft mulighed for at afkrydse syv udsagn samt for at skrive egen begrundelse under rubrikken "Andre forhold". Besvarelsene fremgår af tabel 6.

Tabel 6. De indsattes begrundelser for ikke at uddanne sig under afsoning (i procent) N=66

	Møgelkær 2008	Hele landet 2007*
Fængslet her ikke tilbud om uddannelse, der passer mig	15	37
Jeg har ikke fået information om mulighederne for uddannelse	14	39
Uddannelses- og studieforholdene i fængslet er dårlige	5	19
Jeg er ikke interesseret i at tage uddannelse i fængslet	9	23
Jeg har allerede en uddannelse, der er god nok	8	13
Uddannelse giver mig ikke nok udbytte i forhold til indsatsen	10	3
Jeg synes jeg har for svært ved at lære	5	9
Andre forhold**	20	23

*Jf. Koudahl 2007. **Blandt andre deltagelse i programvirksomhed, for kort afsoningstid mv. Desuden er der indsatte, der klager over urimelig behandling fra personalets side. Det er ikke her muligt at gå ind i en nærmere vurdering af disse klager

Som det fremgår scorer Møgelkær klart bedre på alle forhold, end tilfældet er for alle Kriminalforsorgens institutioner set under et. Særligt bemærkelsesværdigt er det, at kun 15% angiver, at fængslet ikke har passende uddannelsesmuligheder, hvilket formodentlig skyldes de muligheder, der er blevet skabt, for at tage kortere kurser og erhvervsuddannelse. Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at 14% angiver, at de ikke har fået information om mulighederne for uddannelse. Der kan være mange grunde til dette resultat, fx at indsatte ikke kan huske at de har fået information, at de er gamle kendinge, der på forhånd ved, hvilket værksted de vil arbejde på og som derfor ikke vil have informationerne, at de lige er blevet indsat og derfor endnu ikke har været til samtale etc. Men samtidig viser resultatet, at der stadig er grund til at være opmærksom på informationsniveauet og på at sikre, at alle indsatte modtager de informationer vedrørende uddannelsesmuligheder under afsoning, de ifølge lovgivningen har krav på.

9. Vejledning

61% af de indsatte angiver, at have været til vejledning en eller flere gange, og tilsvarende angiver 39%, at de ikke har været til vejledning. 20% af de indsatte, der angiver at have været til vejledning, siger at vejledningen har været meget vigtig i forhold til at vælge den uddannelse eller beskæftigelse, de er i gang med, 41% at den i nogen grad har været vigtig og de resterende angiver, at vejledningen ikke har været vigtig i forhold til valg af uddannelse eller beskæftigelse. Som allerede nævnt må det formodes, at en del indsatte ved hvad de skal beskæftige sig med, allerede når de ankommer til Møgelkær. Disse indsatte vil formodentlig være blandt de, der angiver at vejledningen ikke har været vigtig. 14% angiver at have været til vejledning mere en 1 gang.

Næsten 48% angiver, at de har en plan for uddannelse og/eller arbejde efter deres løsladelse. Det ville være nærliggende, at tilskrive vejledningsindsatsen dette, men en analyse af tallene viser, at der er en relativ stor andel af de indsatte, der har en plan, der angiver at vejledningen slet ikke har hjulpet dem i forhold til valg af arbejde eller uddannelse under afsoning, men at de har deres egen plan, uafhængig af vejledningen. Det gælder eksempelvis indsatte med meget korte domme, der skal tilbage til den uddannelse eller det arbejde, som de er væk fra, mens de afsoner og det gælder indsatte, der havde en plan inden deres indsættelse

10. Ønsker om uddannelse under afsoning

De indsatte, der ikke uddanner sig under afsoning, er blevet spurgt om, hvilke uddannelser/kurser, de kunne tænke sig at begynde på. De har kunnet afkrydse 8 mulige uddannelser samt rubrikken "anden uddannelse", hvor de selv har kunnet skrive deres ønske, og endelig har de haft mulighed for at afkrydse, at de ikke har lyst til at tage mere uddannelse. Sammenlignes med uddannelsesønskerne for den samlede danske fangepopulation fremkommer resultatet i tabel 7.

Tabel 7. De indsattes uddannelses ønsker (i procent) N=108

	Møgelkær 2008	Alle indsatte 2007*
FVU læsning og matematik	10	14
AVU trin I og II	6	11
Erhvervsuddannelse grund- og hovedforløb	16	33

*se Koudahl 2007

Tallene er behæftet med en vis usikkerhed, fordi nogle indsatte, der allerede er i gang med uddannelsesaktiviteter, også har svaret på spørgsmålet. Tabel 7 kan derfor læses som retningsgivende for uddannelsesønskerne generelt blandt de indsatte på Møgelkær.

Det mest bemærkelsesmæssige resultat er, at de indsatte på Møgelkær ikke i nær samme omfang, som det var tilfældet på landsplan, har ønsker om at begynde en erhvervsuddannelse. Resultatet skal formodentlig ses på baggrund af, at en relativ stor andel af de indsatte på Møgelkær allerede er i gang med en erhvervsuddannelse, sammenlignet med den relative andel af den samlede fangebefolkning. Overordnet afspejler tallene, at der generelt er en højere uddannelsesaktivitet på Møgelkær, end det er tilfældet, når der sammenlignes med de øvrige fængsler under et.

11. De indsattes motiver for at uddanne sig under afsoning

De indsatte er blevet spurgt om deres begrundelser for at uddanne sig under afsoning. De er blevet præsenteret for 15 udsagn, de har skullet vurdere som ”meget vigtigt”, ”en vis betydning” eller ”ikke vigtigt”. De indsatte har kunnet afkrydse de udsagn, de har fundet relevante. Resultaterne fremgår af tabel 8 nedenfor.

Tabellen er ordnet således, at de udsagn de indsatte har vurderet som mest vigtigt kommer først, og det mindst vigtige til sidst. Tallene i parentes angiver hvordan besvarelserne var i den landsdækkende undersøgelse. tallene skal tages med et vist forbehold, på grund af det relativt lille antal respondenter (38), der indebærer at hver respondent repræsenterer næsten 3% af det samlede materiale. I denne sammenligning er det mest bemærkelsesværdige, at begrundelsen ”for at gøre afsoningen lettere” for de indsatte på Møgelkær ser ud til at spille en større rolle end det er tilfældet for den samlede fangebefolkning. En mulig begrundelse kan være, at de indsatte på Møgelkær i gennemsnit har kortere domme end landsgennemsnittet, og analyser viser (jf. Koudahl 2007), at jo kortere dom, der indsatte har, jo større vigtighed tillægges deltagelse i undervisning med henblik på at gøre afsoningen lettere.

Tabel 8. De indsattes begrundelser for at tage uddannelse under afsoning (i procent) N=38

	Meget vigtigt	En vis betydning	Ikke vigtigt
1. For at bruge tiden til noget fornuftigt og nyttigt (1)	79	18	3
2. For at gøre afsoningen lettere (9)	63	37	0
3. For at tilegne mig faglig kundskab (3)	58	36	6
4. For bedre at kunne klare tilværelsen efter løsladelsen (2)	58	24	18
5. For lettere at undgå at begå ny kriminalitet efter løsladelsen (5)	55	26	18
6. For at få eksamen/forbedre karakterer (8)	51	32	16
7. For lettere at kunne få job efter løsladelsen (4)	47	32	21
8. For at tilfredsstille min lyst til at lære (6)	45	45	10
9. For at styrke min selvtilid (11)	41	39	20
10. For at få større frihed (12)	40	46	14
11. For at bruge denne uddannelse som overgang til uddannelse efter løsladelsen (7)	38	40	22
12. Fordi det er bedre end at arbejde i fængslet (10)	35	49	16
13. Fordi jeg ville deltage i det sociale miljø på skolen (13)	22	39	39
14. Fordi jeg blev opfordret til det (14)	15	20	65
15. Fordi jeg havde venner som også tager/tog uddannelse (15)	11	14	75

Med henblik på at skabe et overblik og at kunne opstille eventuelle interne sammenhænge i materialet er der gennemført en faktoranalyse. I denne analyse bliver angivelser af motiv for deltagelse i undervisning sammenfattet således, at faktorer der viser sig at hænge statistisk sammen (korrelerer) bliver grupperet.

Der er anvendt en principal komponent analyse (Varimax rotation) og Kaisers kriterium for udvælgelsen af faktorer (se bilag 2). Analysen viser, at der er den kraftigste korrelation mellem følgende faktorer:

- For bedre at kunne klare tilværelsen efter løsladelsen
- For at få større frihed
- For at bruge denne uddannelse som overgang til uddannelse efter løsladelsen
- For at styrke min selvtillid

- og følgende faktorer:

- For lettere at undgå at begå ny kriminalitet efter løsladelsen
- For bedre at kunne klare tilværelsen efter løsladelsen
- For lettere at kunne få job efter løsladelsen
- For at tilegne mig faglig kundskab

Resultaterne kunne pege i retning af, at der på Møgelkær er en type indsatte, der tager uddannelse, fordi de mener uddannelse kan bidrage til at styrke forskellige sider af deres personlighed og at uddannelse dermed kan lette overgangen fra afsoning til livet efter løsladelsen. Desuden eksisterer der tilsyneladende en type indsatte, der tager uddannelse med det meget klare mål, at kvalificere sig til uddannelse og job efter løsladelsen. Det er på baggrund af denne undersøgelse ikke muligt at gå dybere ind i en udredning af disse spørgsmål. Men i den udstrækning resultaterne af faktoranalysen holder, det relativt lille antal respondenter in mente, kan det have betydning for den måde, undervisning og uddannelse tilbydes og tilrettelægges på.

12. De indsattes vurdering af aktuelle uddannelses tilbud

De indsatte, der tager uddannelse under afsoning, er blevet spurgt om, hvordan de vurderer den aktuelle uddannelse og nogle af de forhold, den fungerer under.

De har haft mulighed for at afkrydse 9 forskellige udsagn og angive deres vurdering af hvert enkelt udsagn. Resultatet af besvarelsen fremgår af tabel 8. der skal bemærkes en vis usikkerhed på grund af det relativt lille antal respondenter (33), hvilket indebærer, at hver enkelt respondent vægter med 3% af den samlede vægt. Tendensen i materialet er dog klar nok. Til sammenligning angiver Alle 2007* under hvert enkelt udsagn besvarelsenerne blandt den samlede fangebefolkning i 2007 på samme udsagn (Koudahl 2007).

Tabel 9. De indsattes vurdering af uddannelsesstilbuddene. (i procent) N=33.

	Helt enig	Delvis enig	Usikker	Delvis uenig	Helt uenig
1. Jeg er tilfreds med undervisningen	21	52	18	3	6
Alle 2007*	18,2	11,6	13,6	29,7	29,8
2. Kravene er for store	15	3	29	15	38
Alle 2007*	43,3	19,3	21,3	10,2	5,9
3. I fængslet bliver der taget hensyn til, at jeg vil uddanne mig	33	36	17	6	8
Alle 2007*	24,4	11,7	16,7	21,8	25,5
4. Arbejds mængden er tilpas	18	37	31	6	6
Alle 2007*	18,2	10,9	22,4	27,4	21,1
5. Kravene er for små	18	21	36	12	12
Alle 2007*	20,8	14,3	26,4	21,1	17,5
6. Nogle af fagene er for svære	3	23	27	20	27
Alle 2007*	36,4	18,1	24,9	11,5	9,1
7. Undervisningen er tilpasset mine behov	23	42	16	16	10
Alle 2007*	18,9	11,6	16,4	25,6	27,4
8. Der er for dårlig adgang til computere (PC'er)	28	22	28	6	16
Alle 2007*	20,5	5,5	13,1	11,8	49,0
9. Jeg er tilfreds med den uddannelse, jeg er i gang med	54	23	14	3	6
Alle 2007*	18,7	5,6	17,2	15,2	43,3

Der kan konstateres markante forskelle mellem resultaterne blandt den samlede fangebefolkning og undersøgelsen på Møgelkær: Det gælder tilfredsheden med undervisningen og de indsattes samlede vurdering af den aktuelle uddannelse, og det gælder de indsattes vurdering af om der på Møgelkær bliver taget hensyn til, at de gerne vil uddanne sig under afsoning. Tilsyneladende har man på Møgelkær været bedre til at lave undervisning på et niveau, der passer de indsatte, end tilfældet er for samtlige indsatte under et. En manglende adgang til computere synes fortsat at være et problem for de indsatte. Flere indsatte har i spørgeskemaet dog angivet, at det er den manglende adgang til computere uden for skolen, der er et problem.

13. Problemer i forhold til at tage uddannelse under afsoning

De indsatte er blevet spurgt om, der er forhold, der skaber problemer i forhold til at uddanne sig under afsoningen. 30 indsatte har svaret, og besvarelsene fremgår af tabel 10.

Tabel 10. De indsatte angivelse af problemer i forhold til at uddanne sig (i procent) N=30

	Møgelkær 2007	Alle indsatte 2007*
Utilstrækkelig adgang til computer	43	61
Afsoningen afsluttes, før jeg får færdiggjort uddannelsen	30	28
Sikkerhedsrutinerne i fængslet	27	28
Utilstrækkelig adgang til litteratur	23	28
Manglende ro i fængslet	23	36
Overførsel under afsoning	19	33
Mine egne regne- eller matematikvanskeligheder	13	16
Mine egne læse- eller skrivevanskeligheder	13	15

*se Koudahl 2007

Den relativt store usikkerhed, der fremkommer på grund af det relativt lille antal respondenter, taget i betragtning, kan der ikke konstateres specielt store variationer mellem de indsattes oplevelser af problemer i forhold til at uddanne sig under afsoning på Møgelkær sammenlignet med alle indsatte under ét. Et bemærkelsesværdigt resultat, der dog fremkommer af undersøgelsen, er, at næsten hver tredje indsatte angiver, at det forhold at afsoningen afsluttes, *inden* uddannelsen er afsluttet, er et problem. Besvarelsene kalder på, at der sikres en god og solid opfølgning på disse indsatte, efter de løslades, således at det sikres, at de kan gennemføre den uddannelse, de er gået i gang med.

14. Forskellige måder at lære på

De indsatte, der tager uddannelse under afsoning er blevet bedt om at tage stilling til en række udsagn, der alle handler om deres egne forventninger til uddannelse og til deres egne præstationer. Besvarelsene fremgår af tabel 11. De har kunnet tage stilling til 10 udsagn og angive hvor betydningsfulde de enkelte udsagn er for dem.

Tabel 11. De indsatte besvarelser på enighed med følgende udsagn (i procent) N=32

	Helt enig	Delvis enig	Usikker	Delvis uenig	Helt uenig
1. Jeg foretrækker uddannelse, som er udfordrende, så jeg kan lære noget nyt	72	19	6	3	0
Alle 2007*	3	1	6	20	71
2. Jeg tror, jeg vil opnå gode resultater	79	18	3	0	0
Alle 2007*	2	1	11	31	56
3. Det er vigtigt for mig at lære det, der undervises i	81	13	6	0	0
Alle 2007*	2	3	6	22	67
4. Jeg kan lide at lære det, som jeg lærer i denne uddannelse	53	34	13	0	0
Alle 2007*	2	3	12	21	63
5. Jeg forventer, at få et godt resultat	70	15	15	0	0
Alle 2007*	1	1	9	23	66
6. Jeg har gode forudsætninger for at lære noget	68	23	6	3	0
Alle 2007*	2	3	11	25,0	58
7. Jeg tror, at det jeg lærer i denne uddannelse, er nyttigt for mig	68	23	6	3	0
Alle 2007*	3	2	9	20	67
8. Jeg synes, at det jeg lærer i denne uddannelse, er interessant	61	30	9	0	0
Alle 2007*	3	2	10	27	59
9. Jeg tror, at jeg kan gennemføre uddannelsen	68	27	6	0	0
Alle 2007*	2	2	10	20	67
10. Det er vigtigt for mig, at forstå det jeg lærer	91	9	0	0	0
Alle 2007*	0	1	2	15	82

Til sammenligning er resultaterne fra Koudahl 2007 angivet som "Alle 2007". Der skal endnu engang tages forbehold for det relativ lille antal respondenter, der betyder at hver enkelt respondent repræsenterer ca. 3% af det samlede antal.

På trods af dette forbehold er tendensen markant! Det gælder de indsattes motivation og det gælder deres tro på sig selv i uddannelsesmæssig sammenhæng, der ligger langt højere end den samlede danske fangebefolkning. Det samme gør sig gældende i forhold til de indsattes forhold til deres egen måde at lære på.

Der kan ikke på baggrund af denne evaluering drages konklusioner om, hvorfor forskellene er så markante, som tabellen antyder, men det kan skyldes, at uddannelsestilbuddene på Møgelkær passer bedre til de indsattes uddannelse behov. Desuden er det nærliggende at formode, at det kan skyldes, at den massive indsats på vejledningen har forberedt de indsatte bedre på uddannelse, så de er gået i gang med en uddannelse, der passer dem. Endelig kan det skyldes fangebefolkningens sammensætning, hvor det for indsatte på Møgelkær gælder, at de oftere har kortere domme end gennemsnits fangebefolkningen.

15. Opsamling

På baggrund af denne evaluering må det konkluderes, at Møgelkær-modellen (VOKS) medvirker til at:

- Flere indsatte tager uddannelse under afsoning
- Vejledningsindsatsen medvirker til at realkompetencevurderingen muliggør, at indsatte hurtigere kan gennemføre (dele af) en erhvervsuddannelse
- At vejledningens og undervisningens indhold og tilrettelæggelse medvirker til, at de indsatte bliver mere motiveret for at uddanne sig, og at de kommer til at tro på, at de kan leve en kriminalitetsfri tilværelse efter endt afsoning.
- At der er fortsat behov for at sikre, at vejledningsindsatsen rettes mod *alle* indsatte, og at den tilrettelægges og gennemføres på en måde, der sikrer en reel realkompetencevurdering.
- At der er behov for fortsat at udbygge mulighederne for, at indsatte i danske fængsler kan tage erhvervsrettet uddannelse eller egentlige erhvervsuddannelser.

16. Litteratur

Shapiro, Hanne; Gam; Susette; Pantou; Trine, Eggert Hansen Martin; Jensen, Lone; Ustrup, Lene (2005): Titel: God praksis for fastholdelse af elever i erhvervsuddannelserne. Skolernes erfaringer og eksempler på værktøjer. Undervisningsministeriet.

Koudahl, Peter (2007): Indsatte i danske fængsler. Uddannelse og uddannelsesønsker. Danmarks Pædagogiske Universitet og Direktoratet for Kriminalforsorgen. (Kan hentes på nettet på http://www.kriminalforsorgen.dk/Publika/Rapporter/2007_peter_koudahls/samlet_rapport.pdf)

Bilag 1. Spørgeskema

Bilag 2. Resultat af faktoranalyse

Evaluering af Møgelkærmodellen

Til dig som får dette spørgeskema.

Det åbne Statsfængsel Møgelkær er ved at skabe muligheder for, at indsatte kan tage erhvervsrettede kurser og uddannelse fra den første dag i fængslet. Den måde at lave undervisningsforløb på kaldes "Møgelkærmodellen".

Andre fængsler giver først mulighed for, at indsatte kan begynde erhvervsrettet uddannelse sidst i deres afsoning, når der kan gives frigang til deltagelse i undervisning og uddannelse uden for fængslet.

Formålet med denne spørgeskemaundersøgelse er at undersøge:

- Hvad de indsatte synes om Møgelkærmodellen.
- At finde ud af hvordan den kan forbedres
- Hvordan andre fængsler kan komme i gang med at tilbyde indsatte erhvervsrettet uddannelse fra begyndelsen af afsoningen.

Spørgeskemaet er uddelt til alle, der er indsat på Møgelkær mellem den 14. og 20. januar 2008. Det er frivilligt at deltage i undersøgelsen, men vi håber alligevel du vil bruge et kvartér på at besvare skemaet.

Undersøgelsen er helt anonym, og du skal ikke skrive navn på skemaet.

De fleste spørgsmål besvares ved at sætte et kryds. På enkelte spørgsmål skal du skrive svaret på en linie efter spørgsmålet.

På forhånd tak for din indsats!!!

Venlig hilsen

Peter Koudahl.   Adjunkt. Danmarks Pædagogiske Universitet.
Benny Christensen.   Beskæftigelsesleder. Statsfængslet Møgelkær

1. Dit køn:

Mand ..... Kvinde.....

2. Hvor lang er din dom?

Sæt kun ét kryds

Under 3 måneder..... 3-12 måneder ..... Mellem 1 og 5 år..... 5 år eller mere ..... Tidsubestemt.....

3. Er dette første gang, du er fængslet?

Sæt kun ét kryds

Ja ..... Nej.....

4. Hvor lang tid af din afsoning har du tilbage?

Sæt kun ét kryds

Under 3 måneder..... 3-12 måneder ..... Mellem 1 og 5 år..... 5 år eller mere .....

5. Har du gennemført en eller flere af de uddannelser, der står nedenfor? (Også selvom du ikke har bestået den afsluttende eksamen).

Sæt gerne flere kryds

1. Nej, jeg har ikke gennemført en uddannelse ..... 2. Folkeskole (1. til 9. klasse) ..... 3. Folkeskole (10. klasse)..... 4. Gymnasium ..... 5. Højere Forberedelseskursus (HF) ..... 6. Teknisk gymnasium (HTX) ..... 7. Handelsgymnasium (HHX)..... 8. Erhvervsuddannelse, grundforløb ..... 9. En hel erhvervsuddannelse/svendebrev ..... 10. Anden uddannelse .....

Skriv hvilken: _____

6. Er du i gang med undervisning eller en af de uddannelser, der er listet nedenfor, mens du er i fængsel? **Sæt gerne flere kryds**

1. Nej, jeg tager ikke uddannelse mens jeg er i fængsel ..... (gå til spørgsmål 9)
2. Forberedende voksenundervisning (FVU), Læsning .....
3. Forberedende voksenundervisning (FVU), Matematik.....
4. Almen voksenuddannelse (AVU), trin I .....
5. Almen voksenuddannelse (AVU), trin II .....
6. Specialundervisning (fx. undervisning for ordblinde) .....
7. Erhvervsuddannelse, grundforløb .....
8. Erhvervsuddannelse, hovedforløb .....
9. Kortere kurser (fx truck, brandbekæmpelse, AMU) .....
10. Anden uddannelse .....

Skriv hvilken: _____

7. Hvis du er i gang med en erhvervsuddannelse. Er det til håndværk eller til handel og kontor?

Sæt kun ét kryds

Håndværk.....

Handel og kontor .....

8. Hvis du har taget kortere kurser: Hvor mange kursusbeviser har du fået? (Sæt kun ét kryds)

1   2   3   Flere end 3

9. Hvis du har svaret nej til spørgsmål 6: Hvorfor tager du ikke uddannelse, mens du er i fængsel?

Sæt gerne flere kryds

- a. Fængslet har ikke tilbud om uddannelse der passer mig .....
- b. Jeg har ikke fået information om muligheder for uddannelse .....
- c. Uddannelses- og studieforholdene i fængslet er dårlige .....
- d. Jeg er ikke interesseret i at tage uddannelse i fængslet.....
- e. Jeg har allerede en uddannelse, der er god nok .....
- f. Uddannelse giver mig ikke nok udbytte i forhold til indsatsen .....
- g. Jeg synes, jeg har for svært ved at lære .....
- h. Andre forhold.....

Hvilke andre forhold? _____

10. Har du været til vejledning om uddannelse og beskæftigelsesmulighederne på Møgelkær, mens du afsoner? (Sæt kun ét kryds)

1. Nej, jeg har ikke været til vejledning..... (gå til spørgsmål 12)
2. Jeg har været til vejledning 1 gang.....
3. Jeg har været til vejledning 2 eller flere gange.....

11. Har vejledningen været vigtig i forhold til at vælge den uddannelse eller beskæftigelse, som du er i gang med? (Sæt kun ét kryds)

- I høj grad   I nogen grad   Slet ikke

12. Hvis du er i gang med uddannelse eller skole: Har du en plan for, hvordan du skal fortsætte uddannelse eller skole efter du bliver løsladt? (Sæt kun ét kryds)

- Ja   Nej   Ja, jeg er ved at få lavet en plan

Hvis du har svaret "Ja". Skriv kort hvad planen går ud på:

Spørgsmål 13 og 14 skal kun besvares, hvis du ikke er i gang med uddannelse eller skole mens du afsoner

13. Kunne du tænke dig at begynde nogle af de uddannelser/den undervisning, der er listet nedenfor?

Sæt gerne flere kryds

1. Nej, jeg har ikke lyst til at tage mere uddannelse .....
2. Forberedende voksenundervisning (FVU), Læsning .....
3. Forberedende voksenundervisning (FVU), Matematik.....
4. Almen voksenuddannelse (AVU), trin I .....
5. Almen voksenuddannelse (AVU), trin II .....
6. Specialundervisning (fx. undervisning for ordblinde) .....
7. Erhvervsuddannelse, grundforløb .....
8. Erhvervsuddannelse, hovedforløb.....
9. Kortere kurser (fx truck, brandbekæmpelse, AMU) .....
10. Anden uddannelse .....

Skriv hvilken: _____

14. Hvis du på spørgsmål 13 har svaret, at du ønsker erhvervsuddannelse: Hvilken retning kunne du tænke dig at begynde på? Sæt kun ét kryds

- Håndværk.....
- Handel og kontor .....

Spørgsmål 15, 16, 17 og 18 skal kun besvares, hvis du går i skole eller tager uddannelse, mens du er indsat.

15. Tag stilling til følgende udsagn, der alle handler om, hvorfor du har valgt at uddanne dig mens du er indsat.

Sæt kun ét kryds ved hvert udsagn			
	Meget vigtigt	En vis betydning	Ikke vigtigt
a. For lettere at kunne få job efter løsladelsen.....	☐	☐	☐
b. For at bruge tiden til noget fornuftigt og nyttigt.....	☐	☐	☐
c. For at tilfredsstille min lyst til at lære.....	☐	☐	☐
d. For at gøre afsoningen lettere	☐	☐	☐
e. For at bruge denne uddannelse som overgang til uddannelse efter løsladelsen	☐	☐	☐
f. Fordi jeg havde venner som også tager/tog uddannelse	☐	☐	☐
g. For at styrke min selvtillid.....	☐	☐	☐
h. Fordi det er bedre end at arbejde i fængslet.....	☐	☐	☐
i. Fordi jeg blev opfordret til det.....	☐	☐	☐
j. Fordi jeg ville deltage i det sociale miljø på skolen.....	☐	☐	☐
k. For at få større frihed	☐	☐	☐
l. For lettere at undgå at begå ny kriminalitet efter løsladelsen	☐	☐	☐
m. For at få eksamen/forbedre karakterer	☐	☐	☐
n. For at tilegne mig faglig kundskab	☐	☐	☐
o. For bedre at kunne klare tilværelsen efter løsladelsen.....	☐	☐	☐

16. Hvordan vurderer du tilbud om uddannelse og undervisning i fængslet?

	Sæt kun ét kryds ved hvert udsagn				
	Helt enig	Delvis enig	Usikker	Delvis uenig	Helt uenig
a. Jeg er tilfreds med undervisningen	☐	☐	☐	☐	☐
b. Kravene er for store	☐	☐	☐	☐	☐
c. I fængslet bliver der taget hensyn til, at jeg vil uddanne mig..	☐	☐	☐	☐	☐
d. Arbejds-mængden er tilpas	☐	☐	☐	☐	☐
e. Kravene er for små.....	☐	☐	☐	☐	☐
f. Nogle af fagene er for svære.....	☐	☐	☐	☐	☐
g. Undervisningen er tilpasset mine behov.....	☐	☐	☐	☐	☐
h. Der er for dårlig adgang til computere (PC'er).....	☐	☐	☐	☐	☐
i. Jeg er tilfreds med den uddannelse, jeg er i gang med	☐	☐	☐	☐	☐

17. Giver nogle af de forhold, som er listet nedenfor, problemer i forhold til den uddannelse du er i gang med, mens du er i fængsel? .

	Sæt gerne flere kryds
Overførsel under afsoning	☐
Afsoningen afsluttes, før jeg får færdiggjort uddannelsen	☐
Mine egne læse- eller skrivevanskeligheder	☐
Manglende ro i fængslet	☐
Sikkerhedsrutinerne i fængslet.....	☐
Mine egne regne- eller matematikvanskeligheder	☐
Utilstrækkelig adgang til computer.....	☐
Utilstrækkelig adgang til litteratur.....	☐
Andre forhold.....	☐

Skriv hvilke: _____

_____

18. Hvor enig eller uenig er du i at følgende udsagn i forhold til din i din nuværende uddannelsessituation?

Sæt kun et kryds ved hvert udsagn

	Helt enig	Delvis enig	Usikker	Delvis uenig	Helt uenig
1. Jeg foretrækker uddannelse, som er udfordrende, så jeg kan lære noget nyt.....	☐	☐	☐	☐	☐
2. Jeg tror, jeg vil opnå gode resultater	☐	☐	☐	☐	☐
3. Det er vigtig for mig at lære det, som der undervises i	☐	☐	☐	☐	☐
4. Jeg kan lide at lære det, som jeg lærer i denne uddannelse.....	☐	☐	☐	☐	☐
5. Jeg forventer at få et godt resultat.....	☐	☐	☐	☐	☐
6. Jeg har gode forudsætninger for at lære noget	☐	☐	☐	☐	☐
7. Jeg tror, at det jeg lærer i denne uddannelse, er nyttigt for mig	☐	☐	☐	☐	☐
8. Jeg synes, at det, jeg lærer under uddannelse, er interessant.....	☐	☐	☐	☐	☐
9. Jeg tror, at jeg kan gennemføre uddannelsen	☐	☐	☐	☐	☐
10. Det er vigtig for mig, at forstå det jeg lærer.....	☐	☐	☐	☐	☐

Mange tak for din hjælp!!!

Bilag 2 Resultat af faktoranalyse vedr. b begrundelser fro uddannelse under afsoning Rotated Component Matrix(a)

	Component				
	1	2	3	4	5
Tag stilling til følgende udsagn: Fordi jeg blev opfordret til det	,858	,191	,111	,128	,041
Tag stilling til følgende udsagn: Fordi jeg ville deltage i det sociale miljø på skolen	,681	,072	,287	,093	,147
Tag stilling til følgende udsagn: For at få større frihed	,073	,089	,556	,286	,626
Tag stilling til følgende udsagn: For lettere at undgå at begå ny kriminalitet efter løsladelsen	-,058	,740	,066	-,154	,277
Tag stilling til følgende udsagn: For at få eksamen/forbedre karakterer	,550	,422	,140	-,275	,010
Tag stilling til følgende udsagn: For at tilegne mig faglig kundskab	-,032	,703	,034	,389	-,119
Tag stilling til følgende udsagn: For bedre at kunne klare tilværelsen efter løsladelsen	,154	,712	,418	,133	,004
Tag stilling til følgende udsagn: For lettere at kunne få job efter løsladelsen	,386	,767	-,039	-,220	-,059
Tag stilling til følgende udsagn: For at bruge tiden til noget fornuftigt og nyttigt	,083	,011	-,162	,776	,258
Tag stilling til følgende udsagn: For at tilfredsstille min lyst til at lære	,254	,415	,303	,487	-,365
Tag stilling til følgende udsagn: For at gøre afsoningen lettere	,045	-,157	,543	,680	-,021
Tag stilling til følgende udsagn: For at bruge denne uddannelse som overgang til uddannelse efter løsladelsen	,329	,312	,702	-,150	,158
Tag stilling til følgende udsagn: Fordi jeg havde venner som også tager/tog uddannelse	,870	-,082	,122	,081	,096
Tag stilling til følgende udsagn: For at styrke min selvtillid	,252	,095	,865	,031	-,112
Tag stilling til følgende udsagn: Fordi det er bedre end at arbejde i fængslet	,212	,041	-,062	,066	,871

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 7 iterations.